

TÜRKÇESİ

Y.Y.N.H

Arslan Tekin

arslantekin53@yahoo.com

Tevfik Fikret'i ne kadar biliyoruz?

Tevfik Fikret'i ne kadar biliyoruz? Bütün eserleri şimdiye kadar yayınlandı mı? **Tevfik Fikret** gibi bir isim didik didik edilmiştir diye düşünürüz ama didik didik edilmemiş. **Prof. Dr. Nâzım Hikmet Polat** yıllardır **Tevfik Fikret** üzerinde çalışıyordu. Sonunda "**Tevfik Fikret-Bütün Eserleri-Eleştirel Basım**"ı ortaya koydu. (Yapı Kredi Yayınları, 1751 s., tek kitap.)

N. H. Polat Kadirşinaslık göstermiş, kitabını hocası **Prof. Dr. Orhan Okay**'a ithaf ediyor:

"Üniversite öğrenciliğimdeki **Tevfik Fikret**'le ilgili derslerini özlemle hatırladığım azizler azizi hocam **Prof. Dr. Orhan Okay**'a / bu çalışmayı bir sürpriz olarak sunacaktım. / Ne yazık ki o göremedi ve eksiklerimi gideremedi, yanlışlarını düzeltemedi. Yine de bu kitabı, kalbi tazim duygularıyla, onun hep yanımda hissettiğim ruhaniyetine ithaf ediyorum."

Eserin girişinde **Tevfik Fikret**'in kısa hayat hikâyesini okuyoruz:

"**Tevfik Fikret** (İstanbul, 24 Aralık 1867-İstanbul, 19 Ağustos 1915) İstanbul'a, Çankırı'nın Çerkeş kazasından göç etmiş bir ailedendir. Babası, Hariciye Mektûbî Kalemî memurluğu ile devlet hizmetine girip ikamete mecbur edildiği Ayıntap'ta (Gaziantep) ölen (5 Tm 1904) Hüseyin Efendi'dir. Annesi Hatice Refia 1884'te hac dönüşü Medine civarında, kız kardeşi Sıdika Hanım ise İstanbul'da (30 Ek. 1902) ölmüştür."

Dikkatinizi çekti mi? Annesi, daha 19. yüzyılın son çeyreğinde zorlu şartlarda hacca gidiyor ve Hicaz'da hayata veda ediyor.

Fikret'in **Mehmet Âkif**le çatışması aklıma geldi. **N. H. Polat** iki şairimizin çatışmasını ayrıntılı işliyor:

"*Tarih-i Kadîm* de II. Meşrutiyet öncesine (üzerindeki tarih 15 Nisan 1905) ait olmakla birlikte II. Meşrutiyet yıllarında bile uygun görmediği için *Tarih-i Kadîm*'i *Rübâb-ı Şikeste*'ye almamıştır. Ancak bu şiirde din ve tarih konusundaki olumsuz bakış **Mehmet Âkif** i çok öfkelenirip ona 'Süleymaniye Kürsüsünde' (9 Ramazan 1330/ 9 Ağustos 1328 / 22 Ağustos 1912. S. 476-477) şiirinde **Fikret**'e hücum ettirmiştir. **Âkif**'in 'Şimdi Allah'a söver... Sonra biraz bol para ver, / Hiç utanmaz Protestanlara zangoçluk eder!' gibi çok ağır ifadeleri de **Fikret**'i 'Tarih-i Kadîm'e *Zeyl*'i yazmaya sevk etti. **Fikret**'in sağlığında yayınlamadığı bu şiiri bir şekilde **Âkif** e ulaştınca *Sebilürreşad*'da çıkan *Berlin Hatıraları*'nda 98 mısra ile **Fikret**'i tekrar şiddetle tenkit etti fakat ilgili kısmı *Safahât*'a almadı." (s. 88)

Kitapta "*Tarih-i Kadîm'e Zeyl*" yer alır. **Fikret, Âkif** e cevap verirken kendi görüşünü özetliyor. Şu mısralar **Fikret**'in görüşü hakkında yeterli fikir verecektir:

"Düşünüp işlemek âyînimdir / yaşamak dîni benim dînimdir. (...) Dîn-i hak bence bugün dîn-i hayât! / Sen ne dersin buna, ey Molla Sırat?.." (s. 782)

N. H. Polat, kitabının "**Önsöz**"ünde "*Siyasetle filî bir ilgisi olmayan **Tevfik Fikret**'in de çok özel bir yeri vardır. Bundan dolayı **Tevfik Fikret**, hakkında çok yayın yapılmış ediplerimiz arasındadır. Doğrudan **Fikret** hakkındaki eserler yanında fikir tarihinden sanat doktrinlerine veya edebiyatın çeşitli konularına kadar nice farklı alandaki çalışmada, **Fikret**'ten bahsetmek bir gereklilik olmuştur. Ancak ondan bahsedilenlerin çoğu, onun eserlerinin tamamına ulaşmadan, kendi düşünce ve tercihlerini **Fikret**'e izafe yoluyla verme gayretine düşmüştür."* dedikten sonra ekliyor: "Elinizdeki kitap, öncekilerden farklı olarak **Fikret**'in kaleminden çıkma bütün metinleri toplu hâlde veren ilk çalışmadır."

N. H. Polat'ın büyük emek harcadığı "**Tevfik Fikret-Bütün Eserleri-Eleştirel Basım**"da, **Fikret** hakkında ne öğrenmek istiyorsanız bulabiliyorsunuz.